

РЕФЕРАТИ СА НАУЧНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

ОКРУГЛИ СТО: „ДУКЉА (DOCLEA) - МОГУЋНОСТ ИСТРАЖИВАЊА И ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ“

- Умјесто предговора -

У сарадњи са Јавном установом Музеји и галерије Подгорице, Историјски институт Универзитета Црне Горе, посредством Црногорске националне комисије UNESCO-а, 2012. конкурисао је за подршку пројектом: „Презентација и уређење археолошког локалитета Дукља“.

Пошто је пројекат одобрен, и од надлежних тијела UNESCO-а прихваћен за финансирање, према распореду пројектних послова, Историјском институту Црне Горе је припао задатак да организује округли сто: „Дукља (**Doclea**) - могућност истраживања и презентације“.

Обављајући свој дио посла, Историјски институт је, у свечаној сали Универзитета Црне Горе, организовао округли сто на коме су учествовали научни радници из Србије, Хрватске, Албаније, Македоније и Црне Горе, затим представници Министарства културе тј. Директората за културну баштину, Министарства одрживог развоја и туризма, Управе за заштиту културних добара и Центра за конзервацију и археологију Црне Горе. Округли сто је започео поздравном ријечју директора Историјског института Црне Горе, др Радослава Распоповића.

По броју учесника, њиховом научном реномеу, те квалитету рада и начину на који су они јавно презентовани, скуп је превазишао значај округлог стола и добио обиљежја међународне конференције, јединствене у раду Историјског института Црне Горе, али и других институција науке и културе које се баве проучавањем античког периода на тлу Црне Горе.

Организујући ову конференцију, Историјски институт је манифестовао дио своје научне политике да, у односу на дуго доминантне садржаје рада, изучавања преваходно политичке историје, простор свог научног интересовања снажније шири и на друге теме, везане за

различите области историје, историјских епоха и цивилизација, на тлу Црне Горе.

Акредитацијом програма академских магистарских постдипломских студија из области: историја/историја културе и историјска антропологија, већ је направљен крупан помак ка новим приступима у проширивању резултата научних истраживања друштвеног живота Црне Горе у претходним стољећима, повезивањем резултата научноистраживачког и образовног рада.

Такође, и кадровским јачањем Института, пријемом нових младих истраживача, настојимо да дјелатност проширимо на историјске епохе које су до сада, у оквиру његових научноистраживачких програма, биле непокривене. Такав успјех смо остварили пријемом првог (од оснивања Историјског института) докторанта за антички период на тлу Црне Горе, и тиме исказали намјеру да започнемо организовано научно истраживање овог периода историје.

У контексту такве научне политике је и организовање конференције посвећене најзначајнијем археолошком локалитету на простору Црне Горе - Дукљи, преко које се и Црна Гора, дијелом богатог античког културног наслеђа на свом тлу, снажно укључује у свјетску културну баштину.

Основана на самом почетку првог миленијума, на простору тада римске провинције Далмације, Дукља је до сада предмет интересовања бројних научника: најприје руских, попут Павла Аполоновича Ровинског, или енглеских, Мунроа, све то крајем XIX вијека, а затим Пјера Стикотија који је 1913. објавио до сада најкомплетнију монографију о Дукљи. Истраживања су настављена педесетих и шездесетих година XX вијека, а тај посао траје и данас.

Но, и поред бројности истраживачких подухвата, Дукља је још увијек, у великој мјери, неистражен археолошки локалитет, јер је према расположивим подацима до сада истражено само 10 % ареала града.

Много значајније је то што презентација археолошких истраживања и њихова адекватна валоризација, укључујући и туристичку, није пратила значај локалитета, нити је кореспондирала са степеном интересовања домаће и стране јавности, научне и друге, за визуелним и другим упознавањем овог античког локалитета и резултатима постигнутим у његовом истраживању.

Одржавање ове научне конференције, осим већ наведеног, за непосредан задатак имало је и то да подигне на већи степен заинтересованост за континуирано проучавање локалитета античке Дукље, али и да се понуде модели уређења простора са досадашњим археолошким открићима, превасходно у оквиру градских зидина, и препоруче савреме-

ни начини презентације резултата археолошких истраживања. Све како би овај археолошки локалитет постао не само још занимљивији научницима различитих профила, него и атрактивна локација за широк круг посјетилаца.

Према насловима саопштења, поднесеним сходно програму конференције, које публикујемо у овом броју Историјских записа, можемо извести закључак о значају који они могу имати за ширење досадашњих научних резултата у проучавању античког културног наслеђа на тлу Црне Горе, посебно када је ријеч о савременој валоризацији резултата истраживања Дукље. Такође, понуђене су пројекције о томе како да се овај археолошки локалитет учини још препознатљивијим у црногорској и свјетској културној баштини, и његове вриједности адекватно валоризују и истраживања наставе. Од учесника конференције, на основу познавања компаративних искустава, то је изнесено у виду корисних сугестија надлежним институцијама из ресора Министарства културе и Министарства науке.

Свакако да бисмо, као организатори округлог стола, направили пропуст када наведеним министарствима не бисмо изразили јавну захвалност за финансијску помоћ, мимо оне коју смо добили по конкурсном посредством Црногорске националне комисије UNESCO-а, за успјешну организацију овог научног састанка.

Конференција је одржана на Универзитету Црне Горе, у згради Ректората, а ректор Универзитета Црне Горе, академик Предраг Мирановић, поздравио је учеснике конференције и организаторима и учесницима зажелио успјех у раду. Сматрали смо потребним да то не само поменемо, него да се и топло захвалимо.

*Организациони одбор
Округлог стола*